

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

A szerkesztő lakása:

Sussak - Glavan ház.

Előfizetési ár - Associazione:

Egy évre . . . . . Per 1 anno 6.— fr
Félévre . . . . . „ 6 mesi 3.— „
Negyedévre . . . . . „ 3 „ 1.50 „
2 hóra . . . . . „ 2 „ 1.— „
Külföldre 1 évre . . Per l'estero 8.— „

Hirdetések és nyitlterek:

Fölvétetek árszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivataltalban, Susak vanház), továbbá Goldberger A. V. Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetői irodájában Budapest, Váci utca, Oppelk B. nél, Bécs, Stubenbastei N. 2

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1892 február 14

Megjelenik minden vasárnap

14 Febbraio 1892

Magyar áruk Maltában

FIUME 1892 február hó

A budapesti kereskedelmi muzeum által Maltában föllállított állandó kiállítás megnyitását úgy látszik nem nagyon méltatta figyelmére a hazai sajtó. Ezzel a fontos momentummal is úgy jártunk, mint sok más nevezetes gyakorlati értékű intézkedéssel.

Mialatt ugyanis kevésbé érdekes, sőt bennünket nagyon is távolról érintő dolgokról napokon át hasábotok közül a közgazdasági nagyképűsködéshez jól értő napi sajtó, addig az oly jelenségek, melyek egy-egy nevezetesebb fordulatot képeznek hazánk külkereskedelmi tehát közgazdasági reformjában, csak nem hallgatással mellőztetnek.

A maltai kereskedelmi muzeum föllállítását, mint azt a szervezés megkezdésének idejében, ismételve hangoztattuk, úgy a benszülött maltaiak, valamint a Maltát uraló angol kormány, és közönség a legrokonszenvesebben fogadta.

E rokonszenv a megnyitás alkalmával úgy látszik nemcsak fokozott mértékben ismétlődött, de a kiállítási tárgyak föltűnő csínjának, jóságának megismerése folytán, bizonyára állandóvá is lett.

Egészen más kérdés vajjon ipari tekintetben versenyképes kiállítási tárgyaink, az árak tekinte-

tében is versenyképesek lesznek e vagy-sem; mert valljuk be őszintén, hogy a kereskedelmi muzeumokban kiállított tárgyak, ára rendszerint oly magasra van szabva, hogy a közönség miután jó ideig gyönyörködött a különben csinos készítményeken, minden vásárlási kedvében lehűtve, távozik.

A speciális magyarárúknak azonban a kissé magas árak mellett is, Maltában bizonyára számos vevője fog akadni. A szép tárgyak ugyanis, a kisebb számú maltai lakoságon kívül, különösen a szintén nagy számmal megforduló idegeneknél könnyen tetszésre találhat, s jó kelendősekre számíthat.

Különösen a Kelet-Indiába menő, s az onnét érkező nagyszámú és rendszerint jómódú angol utazók szívesen szoktak Maltában is bevásárlásokat tenni; ezenkívül a francia, amerikai, német, spanyol stb. gőzhajók is, melyeknek rendelkezési kikötője a Suez csatornán túl fekszik, rendszerint horgonyt vetnek hosszabb rövidebb időre a maltai kikötőben.

A hazai cikkek közül Maltában fogyasztásra számíthatnak a többi között a nagy hajóforgalom folytán, a kender és manilla kőtelek, s e tekintetben a szegedi gyár élénk forgalmat csinálhat. — Ugyancsak a hajós nép szükségletének fedezésére a hazai konzerv áruk sem fog-

nak figyelmen kívül maradni s ebből már magukban véve a Maltát érintő hajókat, nem csekély fogyasztásra lehet számítani.

A hazai ásványvizetek a multa kiviteli forgalomban bizonyára szintén nagyobb jelentőségre fognak szert tenni. — Figyelmet érdemelnek a butorok közül különösen az angol és gótsillú butorok, azonban a reneszánsz stílusúak szintén figyelemre számíthatnak.

A szigetlakók anyagi jólétét figyelembe véve, a hintőfelék, a pianinók, és gyönyörű majolika gyártmányaink bizonyára szintén kelendőseknél fognak örövendeni.

Fogyasztásra számíthatnak a hazai borok és likőrök, a nem édes pezsgők és az exportképes sörök is.

Sok függ egyébiránt a siker tekintetében, a maltai fiók vezetőinek ügyességétől, s az ott uralkodó kereskedelmi szokások fölhasználási módjától, a helyi ügynökök megnyeréséért stb.

A kereskedelmi muzeum által a külföldön föllállított fiókok között bizonyára a maltai lesz az, mely idővel a legszebb sikereket lesz hivatva fölmutatni.

Nem mulasztjuk el ezuttal ismételtlen reámutatni arra a nagy anyagi áldozatokra, melyeket kormányunk a külkereskedelem érdekében tesz. Baross Gábor nemcsak eszméket szórt a magyar iparosok és

gyárosok ajtaja elé, de gondoskodott egyidejűleg a kellő anyagi eszközökről is, melyeknek segítségével ez életrevaló eszmék megvalósíthatók lettek. — cs. —

Gróf Zichy Ágost kormányzó mint a „N. F. P.“ írja, már a legközelebb szándékozik lemondani állásáról. Részünkről természetesen föntartással közöljük a hírt.

Az államsegélyben részesülő hajójaratok forgalmi eredménye.

A fumei-velencei gőzhajójaratok A fume-velencei gőzhajójaratok forgalma 1892. évi január hóban a következő volt:

Kivitel Fiuméből Velencébe: — 9877.79 q. tengeti, 917.59 q. buza, 18.24 q. vegyszer, 142.90 q. szilva, 100 q. tökmag, 100.13 q. bor, 926.74 q. árpa, 16.08 q. lécz 0.60 q. üvegáru, 5.70 q. hal, 2.29 q. faáru, 40.75 q. sör, 12 q. üres hordó, 102.56 q. papíros, 435 qu. épületfa, összesen 12.963.90 q.

Behozatal Velencéből Fiuméba: 309.87 q. bórók, 10.92 q. üvegáru, 30 qu. gyékény, 66.78 qu. üres zsák, 100 q. kender, 53.91 q. olaj, 12.80 q. üres bordó, 5.03 q. pamutáru, 426.10 q. rizs, 590.87 q. bor, 12.96 q. sózott hal, 14.75 q. korpa, 48.50 q. seprű, 175 q. kőolaj, összesen 1.957.49 q.

Az összes forgalom ennél fogva 14.921.48 q. t. tett ki és az 1891. évi január havi forgalomhoz hasonlítva 8.858.08 q. vel emelkedett.

Utas szállítottat összesen 20.

Lexi bátyánk tersattói kalandja.

(Reminisziák a fumei hivatalnokai életből)

A „Fiume“ eredeti tárczája.

Tekintetes „málnási Bartay Elek m. p. első rendű officiózus“ úr, — mint ő nevét és rangját állami okmányokon vagy is hogy a fizetését elismerő nyugtákon aláírni szokta — bizonyára még ma is sok fumei ismerősének él jó emlékezetében.

Sötét lilaszine festett, hosszú vastag bajusza, akárcsak egy elnyelt varjúnak a két szárnya, ágazott két felé duzzadt piros ajka fölött; a hatvanhoz nagyon közel járt a jó öreg, amikor még mindig fiatalembernek s így természetesen „ellenállhatlannak“ is tartotta magát. — Hogy aztán az „Elek bátyám“ féle megszólítások nem nagyon voltak inyére, könnyen megérthető.

A büroókban töltött harmincz év alatt, azoknak a régi s ma már kiháló félben levő beamtereknek pedanteriáját, és minden komikus sajátságait fölvetve, a mi törszgyökeres székely típusával kirívó ellenében állott, s egyéniségének komikumát még jobban előtérbe tolt.

A minő pedaus volt hivatalában, olyan volt öltözködés dolgában; akárcsak ska-

tulyából ugratták volna ki, midőn reggelenként az utcára lépett; szabad óráit lehetőleg vig társaságban szerezte fölteni, s hogy ilyenkor nagyobb súlyt kölcsönözön föllentéseinek, valódi és hamis gyémántos gyűrűkkel megrakott ujjait ököre szorítva, tüntetőleg helyezte az asztalra; a hallgatok orra alá; had irigykedjenek, gondolta magában az öreg.

És ha kalandjainak elbeszélése alatt a legnagyobb ellentétbe keveredett is, de hogy jött volna zavarba; legfőleg egy hamiskás szemhunyorítással kísért „no no“ közbeszólással vágta ki magát, s aztán tovább folytatta a merészségig képtelen kalandjainak elbeszélését.

Az például csak a kisebbekből való volt, hogy egy királyi audiencia, alatt a felséges családó tagjai egy nehéz selyemfüggöny nyílásán át leskelődtek a szomszédos teremből: — miközben tette hozzá, — bizonyosan az egyik királykisasszony, hallható hangon mondotta: — ni ni a Bartay bácsi!

Hogy az audiencia napján nem a királynál ebédelt, az nem a fejedelmi kegy hiányán mulott, hanem az ő szerénységén nem akart alkalmatlanokdni; — a valóságban pedig, — mint azt szomszédjának fontoskodó arcczal rendszerint megsugta, egészen más oka volt annak, hogy nem a királynál ebédelt.

Lexi bátyáknak gyöngéje volt a savanyúvíz, s a mint kitudódott, hogy Kelepezés Pál, a kis-patonai bíró, ki szintén valami pörös ügyben járt audienciában, és vele egy guszton van, még a kihallgatást megelőző este elhatározták hogy a „Fehér medvének“ jégbe hűtött savanyú vizektől környékezve fognak finom rántott cirkét enni, s a jó falatokat, savanyúvizes fehér borral leöblíteni.

És ha a társaság egy-egy tagja az audiencia és a királyi ebéd historiájának elbeszélése alatt kételkedve rázta a fejét, még akkor sem tudott megharagudni.

— Tegyen öcsém uram is a királyi háznak olyan szolgálatokat, mint én tettem, akkor magától se sajnálna ő felsége egy-egy ebédet a Burgpalota fényes termében.

Ily előzmények után alig csodálkozhatik valaki a fölött, ha Bartay Elek bátyánkat, nem egyszer ugratták be kisebb nagyobb kalandokba, melyeknek természetesen alapos fölsülés volt a vége. Ilyenkor mindig úgy tett az öreg úr, mintha mi sem történt volna vele, s a sok faggatásra s „hogy is volt?“ nógatásra, a szokott hamiskás szemhunyorítással felelt.

Nem így történt azonban a tersattói esettel, melynek fölemlítésére is, első-

padt, s a harag és gyűlölet tüze égett ólomszürke szemében.

A dolog úgy esett meg hogy két pajkos cimborája fölültette az öregét egy szerelmes levéllel, melyben az „érette régóta epedő Anetta“ találgára kéri a tersattói templom elé.

A találka egy forró júliusi nap délutáni egy órájára volt kitűzve; a kiállhatatlan hőség elől a kikötőváros lakói lefüggönyözött szobáikba menekültek: a fullasztó szélesöndben még a leggyöngébb falevél sem mozdult meg, s a tikasztóra forralt levegőnek szemképrázató vibrálása, mintha millió meg millió tüzes parányt varázsolat volna a fardt szem elé.

Ebben a rekkenő hőségben indult Bartay Elek bátyánk a Tersattóra vezető lépcsőzetnek; a mint a meredek lépcső aljáról a magasba tekintett, első pillanatra mintha visszariadt volna a ferasztó úttól; a legelső fa árnyékában levette széles karimájú szalmakalapját, mialatt zsebkendőjével végig törülte verejtéktől gyöngyöző homlokát.

Csakhamar elszántan folytatta útját, képzeletében a szép Anettát látta maga előtt; mosolya elbűvölte, közelhajolt arcához — miközben az öreg úr kinyújtotta nyakát mint a zsiraf, s csókra csücsoritotta száraz ajkát; a káprázat

A fumei kikötő fontosabb áruinak forgalma

(Szarmazási és rendeltetési hely szerint kiténtve.)

1892 február 1—7-ig.

Behozatal vasúton Fiuméba.

Gabonneműek és őrlemények.

Buza: Aszód 304, Banjaluka 307, Uj Gradiska 502, Kaqosvár 103, Sziszek 1104, Jako 101, N. Atád 103, India 305, Okucane 101 összesen 2930 qu.

Tengeri: Báltaszkék 301, Dombóvár 811, Eszék 100, Bród 102, Mohács 100, Villány 208, Körmen 101, Simontornya 200, Pincehely 402, S. Hőgyész 103, Baranyavár 102, Kaposvár 105, Vukovár 100, Sziszek 202, Novka 104, Vinkovci 203, Okucane 100, Vorpolye 102, összesen 3446 qu.

Árpa: Gyula 204, Sárosd 601, Budapest 504, Pincehely 102, Zágráb 101, összesen 1512 qu.

Zab: Sziszek 101 qu.

Liszt: Budapest 5734, Szeged 101, Mohács 100, Debrecen 204, Arad 101, Losonez 200, Eszék 406, Grác 100, Laibach 201, Mitrovic 101, összesen 7248 qu.

Gyarmatárú:

Czúkor: Ács 302, Szerencs 100, Bakk 200, Triest 100, Conavicz 200, Verpolje 200, Kojetin 100, Meitzlein dorf 25, összesen 1227 qu.

Faneműek:

Donga: Bród 1216, Sziszek 1313, Palipa 401, Czapiag 509, Sirag 614, összesen 4053 qu.

Épületfa: Beszterce 807, Barcs 802, Zágráb 306, Károlyváros 1109, Ogulin 305, Delnice 724, Lokve 2528, Skrad 405, Fuzine 104, Verbovca 409, Loitsch 616, Villach 110, Sziszek 508, Idenize 3217, Verbovko 1510, Gomirje 505, Baum 503, Gestal 103, Zapresic 300, Homoród 202, összesen 14973 qu.

Behozatal tengeren Fiuméba.

Bor: Cattaro 34569, Ragusa 2027, Sgalato 9157, Metkovich 591, Trapano 2117, Lissa 2003, Traù 274, Zára 3, Triest 152, Lussin 1293, összesen 59988 qu.

Nyersköolaj: Batona 10789 qu.

Kávé: Triest 1250 qu.

Déligyümölcs: Triest 187, Messina 182 összesen 368 qu.

Pamutolaj: Liverpool 508 qu.

Pamutárú: Liverpool 413 qu.

Kender: Nápoly 1016, Venezia 274, Belföld 3 összesen 1310 qu.

Gyékény: Venezia 28 qu.

elvakította s tényleg azt hitte, hogy érzi már a leánya forró lehetetét, s fejszédítő csókját; kéjes buta mosoly játszadozott a tömör bajusz alatt.

Egy bolthajtás alatt, melynek félkékjében, a Madonnaképe függött, újra pihenőt tartott; és miután óvatosan körültekintett, igazhíttű kálynista lére sem átalott a boldogságos szűzhöz fölshajítani, hogy óvja meg minden bajtól veszedelemtől; eszébe jutott, hogy ebben a rettenetes forróságban még a guta is megütheti.

Jónak látta tehát újabb pihenőt tartani; azonban alig telepedett le az alacsony kőfalra, ijedten kapott fehér kabátja zsebéhez; eszébe jutott a két narancs, meg a czukorkák, melyek a szép ismertlennek voltak szánva.

Az egész lépcsőzetet egy fáradt lepke, s egy két haragos dongó került útjába; az égnek és földnek végtelen nyugalmát mi sem zavarta e pillanatban; végre mindinkább közeledett a kijelölt helyhez szive hangosan dobogott.

Majd kínos kíváncsiság kezdte gyötörni, hogy minő is lesz tulajdonképen az ismeretlenje? Szép lesz-e, szőke lesz-e, barna-e? vagy egyáltalán megjön-e?

E gondolatra, mintha megbátonna volna tersattói zarándoklását, csüggedten né-

Bőr és bőrök: Ravena 783, Ancona 52, Venezia 1084, Belföld 299 összesen 2218 qu.

Köszén: Boness 17800, Traghetto 3460, Ragusa 1200 összesen 22460 qu.

Zöldség: Ancona 82 qu.

III. Képvitel tengeren.

Liszt: Liverpool 102408, Hull 500, Belföldre 10579, összesen 117987 qu.

Tengeri: Venezia 14269 Belföldre 2995 összesen 44219 qu.

Árpa: Venezia 6222, Belföldre 5929 összesen 12251 qu.

Bab: Palermo 150, belföldre 7 összesen 157, qu.

Tökmag: 100 qu.

Nyersczukor: Ancona 50215 qu.

Finomított czukor: Belföldre 677 q.

Cserkivonat: Hull 1200, Liverpool 1131 összesen 2331 qu.

Cellulosa: Liverpool 106 qu.

Donga: Manfredonia 480, Trani 20000 Ortona 2810; Belföldre 22000, összesen 70590 drb.

Deszka: Manfredonia 3450, Trani 700, Ortona 3040, Belföldre 2510, összesen 9700 drb.

Erős deszka: Hull 240, Liverpool 102, Catania 1240, összesen 1582 drb.

Lécz: Venezia 100, Manfredonia 550, Ortona 2100, Belföldre 45 összesen 8795 drb.

Rud: Messina 72405, Trani 200 Catania 10000; Belföld 8850, összesen 94455 drb.

Fatábla: Messina 6400, Catania 13450, összesen 19850 drb.

Az Adria m. kir. tengerhajózási r. társaság. Az Adria m. kir. tengerhajózási társaság 1891. évi decemberében a következő hajó-és áruforgalmat tünteti fel:

Érkezett részére Fiuméba 8 gőzös, és pedig 2 Londonból, 2 Liverpoolból, 1 Hullból, 5 Glasgowlból és 1 Kouenből.

Elindított általa Fiuméből 16 gőzös, még pedig 3 Liverpoolba, 2 Glasgowba, 2 Londonba, 2 Rotterdamba, 1 Bristolba, 1 Leithbe, 2 Rouenba 1 Gibraltarba, 2 Hullba, 1 Bordeauxba.

Fenti gőzösök által behozott Fiuméba: Messinából 716 qu., Maltából 520 qu., Bordeauxból 1550 qu., Rouenből 1460 qu., Londonból 47420 qu., Liverpoolból 75030 qu., Glasgowlból 447760 qu., Hullból 556 qu., összesen 854399 qu.

Kivittelt ellenben Fiuméből: Bariba 300 qu., Barcelonába 299830 qu., Gibraltarba 187490 qu., Bordeauxba 1445360 qu., Rouenba 1803870 qu., Rotterdamba 4492240 qu., Liverpoolba 1652340 qu., Glasgowba 3486490 qu., Leithbe 790360 qu., Hullba 200660 qu., Grimbybe 7207

qu., Bristolba 543090 qu., délamerikai kikötőkbe 37770 qu., összesen 18207950 qu.

A kivitt áruk közt 6556540 qu. liszt volt, melyből 6518770 qu. nyugat európai kikötőkbe, 37770 qu. pedig dél-amerikai kikötőkbe irányult.

A fumei kereskedelmi és iparkamara köréből.

Baross Gábor kereskedelmi miniszter, tudvalevőleg egy száraz dock létesítését vette tervbe. — A fumei kereskedelmi és iparkamara, az ez ügyben f. évi február hó 17-én tartandó értekezletre megbizottakul gróf *Bathányi* Tivadar országgyűlési képviselőt, és *Lappis* A. F. kamarai tagot kérte föl.

Helyi és különféle hírek.

Baross Gábor kitüntetése. Ő felsége a király *Baross* Gábor kereskedelmi minisztert, a nemzetközi szerződések megkötése alkalmából a Lipótrend nagy keresztjével tüntette ki.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyi miniszter *Singer* Alajos fumei pénzügyi igazgatósági szántisztét, ugyancsak a fumei m. kir. pénzügyigazgatósághoz forgalmazóvá nevezte ki. *Singer* Alajos e minőségben egyúttal a kataszteri biztosi és az adóügyek előadói teendőivel is megbízott.

József főherceg részvétnyilatkozata Thurn-Taxis Egon hg. elhunytá alkalmából, a herceg övegyének *József* főherceg Fiuméből a következő táviratot küldötte: »A legbensőbb és legészintébb részvétefi gyászolom önnel együtt a drága elhunytat!«

Az Abbaziaai nagy ünnepély, melyet *Stefánia* trónörökös nő kivanatára és védnöksége alatt a déli tengerpart út meghosszabítására terveznek, e hó második felében fog megtartatni. — A hölgy bizottság tagjai között van gróf *Zichy* Agostné sz. *Wimpfen* Hedvig grófnő is

A fumei állami iskolák építkezési ügye. A fumei állami iskolák csaknem égetően szükségessé vált kiépítéséről, csak a közelmúltban is ismételt megemlekeztünk. Szathmáry György vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteri tanácsos, e hó 10-én Cziegler építész kíséretében Fiuméba érkezett. — Szathmáry György miniszteri tanácsost, és Cziegler építész, Gróf Csáky Albin vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter oly czébből küldötte Fiume, hogy az iskolaépítés ügyét a helyszínen tanulmá-

nyozhassa, s egyúttal az állami intézeteket alaposan megvizsgálhassa. — A miniszteri megbizottak e czébből, mint értesülünk már több épületet és telket tekintettek meg. — A mi az iskola építés helyét illeti, nem mulaszthatjuk el egy pár fontos körülményre fölhívni a közoktatásügyi kormány figyelmét. Ha a városunkat meglátogató miniszteri tanácsos véletlenül egy erős borás napon figyelne meg e hideg metsző északi szélnek erejét, mely különösen az Úrményi és Scarpatéren, továbbá a Fiumára mentén oly rettentő erővel tombol, hogy a szülők ilyenkor méltán aggódnak apró gyermekeik miatt, úgy már eo ipso elejtené azt a kegyetlen tervet, hogy az új iskolák, pláne a Fiumarán létesítenek. — Eltekintve azonban e magában véve is elég fontos körülménytől ellene szól az esetleges tervnek, hogy a tengerpart mentén különben is óriási hosszúra nyult városnak a Fiumára egyik legvégső pontját képezi, s így különösen az iskola épületéknél figyelmünk kívül nem hagyható központosítás egészen elmarad. — Az új iskolák építésére legalkalmasabb tájék a Via St. Andreától egész a Hotel Deákig terjedő város rész, s azt hisszük, hogy nem lesz lehetetlen, e vidéken a megfelelő telkekre szert tenni.

Viszályok a fumei szerbek és horvátok közt. A fumei horvátok és szerbek közt élesebb jellegű meghasonlás történt a közelmúlt napokban. A fumei szerbek ennek folytán elhatározták, hogy kilépnek a horvát kaszinóból, s külön szerb olvasókört alapítanak. A viszály állítólag abból keletkezett, hogy egy szerb fiatalember, ki az uti költségeinek fedezésére a horvát kaszinóhoz fordult, azzal utasított el, hogy a horvát kaszinó, mint szerbet nem részesítheti segélyben, s hogy forduljon a szerb propagandához. Az elutasított fiatalember megmutatta a levelet a fumei görög n. e. egyház lelkészének; a dolog nyilvánosságra került, s a már említett szakadásra vezetett.

Ügyforgalom a fumei táviró és telefon hivatalnál. A fumei táviró hivatalnál az 1891 évben összesen 70.758 db. táviratot adtak föl. E mennyiségből jutott a belföldre 25757, Ausztriára 31618, a külföldre 70.758db. A Fiuméba érkezett táviratok száma: belföldről 126439 Ausztriából 31961, a külföldről 14054, az átmeneti táviratok száma 18029, Bevétele a földolt táviratókért 57981 frt 58 kr. A telefon jövedelme 1891 ben 6687 frt 10 krt tett ki.

Gróf Apponyi Albert, ki tudvalevőleg több nap óta Abbaziában tartózkodik, a közelmúlt napokban berándult

hirtelen keletkezett széláramlat egy könnyű sárgás színű tárgyat hajított feléjük; a két állat bután bámult rá, mely nem volt más mint az öreg úr szalmakalapja.

Ebben a perczen ébredt föl józsi almából Lexi bátyánk s miután szeméit, megdörzsölve, nem látta közelében a kalapját, körültekintett s nagy rémületére vette észre, hogy a „kifizetett hat ezüst forintos panamás”, a legelésző két tinó egyike — az életrevalóbb — minő kéjjel kezdi majszolgatni.

Egy pillanat alatt fölugrott, s a tinó felé szaladt; a megriaszott jószág ijedten menekült; futása elé azonban csakhamar gátat vetett a mély hegyszakadék; a tinó egyet farolt, s szemtől szembe látta magát Lexi bátyánkkal; egyideig farkas szeméi néztek; a fölemelt kámpós bot megpillantására azonban a tinó hirtelen felé rugszkódott.

Lexi bátyánknak se kellett több; egy pillanat alatt egy fadereka mögött találta magát; a megvadult tinó egy-egy döfésére nagyot koppant az odvas fatörzsoke.

Lexi bátyánk, mint a bujosdit játszó gyerek ugrott jobbra balra, a tinó bökdései elől; szerencse, hogy a másik szeledebb tinó nem vett részt a harcban; ez csak bambán nézte a furcsa játékot,

mely alatt a hideg verejték gyöngyözött szegény Lexi bátyánk homlokáról.

A két pajkos ezimbora, kik az öreget a találka folytán e kritikus helyzetbe sodorják, már előugrani készültek egy fal mögöl, hogy szorongatott helyzetében segítségére legyenek.

Szerencsére a szomszédos kertek egyikéből a tinók gazdája is észrevette a furcsa háborút, s csakhamar kimentette veszedelmes helyzetéből.

Lexi bátyánk azonban épen nem volt hálás a tinók gazdája iránt; szalma kalapjának megterítéséért pórt indított a tinók illetőleg gazdájuk ellen; és habár a pörben mint felperes szerepelt, a sok bajnok bosszantó folytatásakép az alperes tinókkal szemben peresztessé lett.

A dolog nyilvánosságra került; mert azonban néhányan kik az öreget fagaták, furesán jártak, kevesen és ezek is csak tisztességes távolból merték megkérdezni:

— Hogy is volt csak az a tersattói historia?

spectator.

Fiuméba, időzött.

A fumei d. e. 11 gyűlését a mében

A Kárpának tánc fumei osztottság alá Deák szálló családias rendezni.

Két Adiban. Nem szent dozatul esn sárgaláznak — melyektartanak fűtesebb braz utóbbi halá „Zichy” és „lekovits” gőzshajón Lónoka, és Vhaltak me me igazgatóról, távir már a gonmal hagyják magukat a nagyobb vehetik Mirendeletre gátóság ren ismételte. A engedelmes aggasztóra személyzet idő alatt ki személyzet delmas nyarés után az s elhagyta a betegségre essenek.

A soroz városunkban 27 ik napja kerülnek az letett katon

A köolaj Nagy veszél helybeli kö gépcső meg táz okozott hántoló tüze csakhamar említsre m

Fiumei m uton.] Görz Denk Ida z Józsefin hege grezi klin díszes közö adtak. A ha Jelssohn, S Lányi, Viet Paganini mű zomban, hogy nyíltkiváló te verseny, mi delsohn gy nyévelt nyílt részeit is, S bravourral p

A másod Ida asszony „Serenade t ai oiseau” el mutatá három darab Ida asszony munk hallar ségünk tetsz brillant tech telő darabol és művészi l

Ezután Viet Paganini br melyeket a meglepő pre redetiséggel keltett a har

ing, Loreley

Fiuméba, hal csaknem egész napon át időzött.

A fiumei daloskör évi közgyűlése. A fiumei magyar daloskör, ma vasárnap d. e. 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését a m. kir. főgimnázium nagytermében.

A Kárpátgyűlés fiumei osztályának táncvizsgálma. A Kárpátgyűlés fiumei osztálya körében egy vizalmi bizottság alakult, mely a f. hó 25-kére a Deák szálló nagy termében megtartandó családi jellegű táncmulatságot készül rendezni.

Két Adria kapitány halála Braziliában. Nem első eset, hogy az Adriátársulat személyzete köréből egyesek átdöztülnek a Rio Janeiroban uralkodó sárgaláztnak. — Az Adriátársulat hajói közül, melyek tudvalevőleg rendszeres járatokat tartanak fönn Fiume, s néhány nevezetesebb brazilai kikötő között — a legutóbbi halálesetek a Santosban horgonyzó „Zichy” és a Rio Janeiroban volt „Matlekovits” gőzhajók történtek. A „Zichy” gőzhajón Descovich János, a hajóparancsnok, és Vidich Fülöp második kapitány haltak meg. Ahg értesült a társulat fiumei igazgatósága a két kapitány betegségről, táviratilag szólította fel őket, hogy már a gondosabb ápolás miatt is, azonnal hagyják el a hajót, s vételessé bíbel magukat a rio janeiroi kórházba, hol a nagyobb veszedelemnek könnyebben elejét vehetik. Miután a két hajótsist az első rendeletre nem hallgatott, az Adria igazgatóság rendeletét táviratilag még kétszer ismételte. A kapitányok azonban nem engedelmekedtek. Állapotuk csakhamar aggasztóra fordult, s a két beteg, a hajós személyzet ösztöne részvéte mellett rövid idő alatt kiszendvedt. A „Matlekovits” személyzetéből két matróz esett a veszedelmas nyavalyának áldozatul. A temetés után azonnal felszedte a horgonyokat, s elhagyta a rio janeiroi kikötőt, nehogy a betegségre még mások is áldozatul essenek.

A sorozás Fiumében. A sorozás városunkban a f. évi ápril hó 25, 26, és 27 ik napjain fog megtartani. Sor alá kerülnek az 1869, 1870, és 1871-ben született katoná kötelesek.

A kőolaj finomító gyár veszedelme. Nagy veszélyben forgott e hó 11-kén a helybeli kőolaj finomító gyár, melyet egy gépes megrepedése folytán keletkezett tűz okozott. A gyár s a szomszédos rishántól tűzoltói a nagyobb veszedelemnek csakhamar elejét vették, úgy hogy a kár alig említésre méltó.

Fiumei művésznek hargverseny körút. Görzből értesülünk, hogy Doroszlai Denk Ida zongora művésznő és Scaramelli József hegedű művész és hó elején a görzei klimatikai kaszinó nagytermében diszes közönség előtt fényes hangversenyt adtak. A hangversenyek műsora Mendelssohn, Schuman, Henselt, Chopin, Lányi, Vieuxtemps, Seeling, Heller és Paganini műveiből volt összeállítva, ugy azonban, hogy mindkét művésznőnek alkalma nyílt kiváló tehet ségét bemutatni. — Ahangverseny, mint görzei tudósítónk írja, Mendelssohn gyorsmenetű hegedű hangversenyével nyílt meg, melynek legnehezebb részeit is, Scaramelli kisasszony bámulatos bravourral győzte le.

A második pontban Doroszlai Denk Ida asszony Chopin „Nocturne”, Lányi „Serenade hongroise” és Henselt „Si jetai oiseau” című nehéz kiviteli etudejével mutatta be magát közönségünknek. E három darab előadásával Doroszlai Denk Ida asszony, kit most először volt alkal munk hallani, teljesen megnyerte közönségünk tetszését; a finom zenei érzéket, brillant technikát s mélyérzelmet követelő darabokat bámulatos könnyedséggel és művészi kidomborítással adta elő. — Ezután Vieuxtemps tréias variációja és Paganini bravour futamai következtek, melyeket a zsenialis hegedű művész meglepő precizitással, ritka erővel és eredetiséggel adott elő. — Nagy tetszést keltett a hangverseny utolsó pontja Seeling, Loreley és Heller Tarantella-jával

melyeket Doroszlai Denk Ida asszony élénk telfogás és velős ehadással juttatott érvényre.

A közönség minden szám után zajos tapssal fejezte ki tetszését a művésznőknek, kik második hangversenyüket valószínűleg Udineban fogják megtartani.

A hivatalos órák új beosztása a fiumei pénzügyigazgatóságnál. — A fiumei pénzügyigazgatóság a f. évi febr. hó 15-ké től kezdve a hivatalos órákat reggeli 8 órától délutáni 2 óráig fogja megtartani. — Az iktató hivatal a felek részére reggeli 9 órától délután egy óráig lesz nyitva.

A fiumei alpesi club. A fiumei alpesi club táncmulatságot rendez, mely a f. évi február hó 18-kán fog a Deák szálló nagy termében megtartani.

A fiumei ének és zenekedvelők egyesületének tisztikara a folyó hó 10-kén tartott rendkívüli közgyűlésen a következőleg alakult meg: alelnök: *Montolfo S. L.*, Dr. *Zotti G.*, pénztárnok: *Sirova G.*, főügyelő: *Zängerle G. J.*, műszaki főügyelő: *Rudan E.* az olvasóterem felügyelője: *Mohorich V.*

A fiumei munkásegylet bálja. A fiumei munkásegylet férfi és női osztálya tegnap szombaton este a Deák szálló nagytermében sikerült táncestetélyt tartott. — A vizgalom mint értesülünk a legjobb hangulatban a reg geli órákig tartott.

Uj gyár Susakon. A Fiumével szomszédos Susakon, mint a *Bilancia* írja, a Bacich féle telken egy dobozgyár fog épülni, mely a fiumei m. kir. dobozgyárban készített szivarokhoz és szivar-kákhoz szolgáltatná a szükséges mennyiségű dobozokat.

A csatornázási munkálatokat az építő vállalat a közelmúlt napokban kezdte meg. A munkálatokhoz a város négy pontján fogtak hozzá, és pedig: a „Deák Corson”, a „Fiumarán” a Népkerület és kikötői rakpart mentén. A munkálatok aszerződés értelmében 6 hónap múlva lesznek defejezve.

Tengerészeti hírek.

A „Hungaria” magyar gőzös utban. A magyar-horvát gőzhajózási társaság „Hungaria” nevű új gőzöse, mely a múlt hó közepén lett Krielen vízrebocsátva, Baccarich S. kapitány vezetésé alatt már utban van Fiume felé. — Az új magyar gőzös egy doveri távirat, szerint e hó 9-én haladt át a la Manche csatornán s így remélhető, hogy kevéssé idő esetén 10—12 nap múlva kikötőnkben lesz.

Figyelmeztetés a hajósok részére. A Pará allamban levő és az Amazon folyam jobb partján elhelyezett Chapéo Viradol világító készülék jelenlegi vörös fényének csekély ereje következtében közhírré tétetik, hogy 1891. évi december hó 25-től kezdve ezen fény, mindaddig egy felhérrel fog pótoltatni a inig a világító készülék egy nagyobb fényerejével helyettesítve leand.

Tengeri háborúk a jövőben. A gyorsan tüzelő ágyuk behozatala annyira megfogja változtatni a tengeri háboru föltételeit, hogy a menetgyorsaság, a torpedó s a nehéz itetek hatásának megvitásánál is szóba kell jöniök. A hat hüvelykes gyorsan tüzelő ágyu 55 másodperc alatt 5 lövést ad, a 47 hüvelykes percekint 12—15-öt, a hat csövű 25-öt, a háromcsövű 30-at percekint. Az új ágyuk megnégyeszerzik a kilőtt lövegek számát, páncélfuró fegyvereknek tekintendők és közönséges hadi hajót még abban az esetben is harc képtelenné bírnak tenni, ha a páncél sértetlen marad. Még öt év előtt a törpedőt tekintették a csata döntő elemét, ma be kell látniok a taktikusoknak, hogy az ágyu visszahódította régi helyét és hogy ama betolyás dacára, melyet a páncélos torpedó a tengeri csata eldöntésére gyakorol, az ágyu ép oly fontos tényező mint

Nelson idejében. A jövő tengeri csata tüzéségi párbajjal fog kezdődni, melyben mindegyik félnek az lesz a célja, hogy az ellenfél tüzet lehetőleg elnyomja és a torpedókészületeket szétrombolja. A parancsnokokra nézve fontos dolog, hogy ugy járjanak el, hogy hajóikat lehetőleg csekély mérvben tegyék ki az ágyutüz romboló hatásának és egyuttal saját ágyukat lehetőleg hasznosítsák. Ez megtörténhetik, ha két ismeretes körülményt szem előtt tartanak. Az egyik az, hogy közönséges lövegek nem tesznek kárt, ha 46 foknál kisebb szögben találják a páncélt. A másik az, hogy sok új hajót ugy építenek, hogy anélkül, hogy saját páncéluakat veszélyes szögnek kiténék, az ellenfél páncélját keresztül-fúrni képesek. Long azt mondja, hogy ő azon volna, hogy az ágyutüz hatását az ő hajójára a legesekélyebb mérvre leszállítsa, az itetek közeléből mindent eltávolítván, miben gránátok és bomba szálékok kárt tehetnének, a torpedócsöveket pedig viz alatt tartván és a kevéssé megvédett parancsnoktornyokat, melyeket veszedelmes célpontoknak tart, teljesen eltávolítva. Ma ezekben a tornyokban összpontosítják az akcióban levő hajó összes vezényletét s a legesekélyebb sérülés elégséges volna, hogy a gyenge gépezetet működtetésre képtelenné tegye. Csata közben nem szabad magunkat pusztán a villamos világításra bízunk. Long végül kijelentette, hogy nem bírja az egészen pinnétalan hadihajóknak. Bármennyire vagyunk meggyőződve, hogy a páncél nem használ a torpedó ellen, mégis a gyorsan tüzelő ágyuk, a füsttelen löpor és a robbanó lövegek a páncélnak habár megszorított mérvben való alkalmazását ajánlják.

Kereskedelmi hírek.

„Adria elsöbbségi kötvények kibocsátása. A legközelebbi esütörtökön megjelenik az „Adria”, magyar kir. tengeri hajózási részvény társaság 3.000.000 forint 4 1/2% elsöbbségi kötvényeiről szóló prospektus. Ezen elsöbbségi kötvények az évi 570.000 forintnyi állami szubvenció alapján új hajók beszerzése céljából bocsátatnak ki. A kibocsátási ár 96 ftban van megállapítva. Az emisszió és az aláírás Budapesten a pesti magyar kereskedelmi banknál, valamint a magyar iparbanknál, Bécsben a Wiener Bank-Verein-nél fog megtörténni.

Kikötői tárházak forgalma 1891-ben. A m. kir. tengerészeti hatóság kezelésé alatt álló A kikötői tárházak 1890 évben kivitelre került 1.060.620 métermáza áru-mennyiséggel szemben 1891 év. 196.750 métermázsával kevesebb került kivitelre, mely csökkenés a liszt és a gabnaneműek csekélyebb kivitelére vezethető vissza.

The Mutual. E New-Yorkban székelő életbiztosító társaság magyarországi vezérigazgatósága közlésezi a társaság 1891-iki üzletének autentikus mérlegadatait, melyeket a tengerentúli székhelyből kábelsürgöny útján tudattak vele. Az alább következők számok némaságuk dacára is ékesen szölo bizonyoságot tesznek a világ e legnagyobb és közelmérés szerint legszolidabb pénzintézetének óriási arányai mellett, aminthogy kitünik e számokból a „Mutual” üzletének folytonos fölvirágzása is. A múlt év végén ugyanis a „Mutual” összes aktívái kitétek 398 1/2 millió o. é. forintot; 1890 december végén ez aktívák 367 1/4 millió frtra ruhtak, a szaporodás tehát 30 1/4 millió frt. A felesleg kitétt 30 millió frtot (az azelőtti év végével 25 millió frt., szaporodás tehát 5 millió f. A „Mutual” összes bevételei az 1891-iki évben 94 millió frtot tettek ki, az előbbi üzletében 87 1/2 millió frtot, szaporodás: 6 1/2 millió frt. E fejlődés, mely az europai viszonyokhoz képest teljesen szokatlan, a „Mutual”-nál biztosított személyeknek mindenesetre teljes megelegedésére fog szolgálni, valaminthogy még csak fokozni fogja azt a bizalmat, mellyel a közönség immár fél század óta a „Mutual” iránt viseltetik.

Melyik olcsóbb? Ezt kérdezi minden a legtöbb ember, mindön valamit venni szándékozik. Ezt a kérdést teszi fel magának igen sok gazda is a vetés idejének közeledtével, mielőtt a szükséges magot megrendeli. Lapunk nagy számban a zda olvasói iránt való figyelemből szívesen szolgálunk e kérdésre felelettel, mely csak úgy szólhat, hogy a legolcsóbb az ami legjobb, mert minél jobb a mag, annál jobb termést ad. Aki tehát olcsón akar venni, az olyan cözghez forduljon, a mely a legjobb árut szállítja. Ilyen cégnek ismerjük Mauthner Ödön magkereskedőt Budapesten, akinek nevét külföldben az ország határain túl is jól ismerik s akinek üzlete éppen feltétlen megbízhatóságánál fogva minden irányban oly nagy mértékben kiterjedt, hogy méltán sorolhatjuk az ó- és újvilág legelsőrangú magkereskedéseivel egy osztályba. Magjainak feltétlen megbízhatóságáról magunk is többször meggyőződünk, szívesen ajánjuk a tavaszi vetés közeledtével a termelő közönség figyelmébe.

Irodalom és művészet

Magyar tengerészeti évkönyv az 1892. évre. A magyar tengerészeti évkönyv 1892. évi folyama magyar és olasz szöveggel megjelent és valamennyi kir. révhivatalnál üdött példányonkint 2 forintért kapható.

Miután azon forgalmi statisztikai adatok, melyek az 1891. évre kiadott évkönyv második kötetében közzétettek ezentul a m. kir. tengerészeti hatóság hivatalos lapjában foguak közölteni, a tengerészeti évkönyv második kötete jövőre elejtett.

Ennek fejében az idei évkönyv a fiumei kikötő berendezését és a kikötőben fizetendő illeteket feltüntető kimutatással, valamint a Fiuméből kiinduló és a fiumei kikötőt érintő rendes gőzhajózási járatokat ismertető közleménnyel bővítve lett.

Vaszary Kolos herceggprimás arczképét közi a *Magyar Geniusz* legnagyobb száma azon alkalomból, hogy a primás székhelyére költözött. — A rendkívül fényes kiállítás képes lapot e héten még igen sok nevezetes közlemény teszi érdekessé. Igy *Szöll Kálmán* nyilatkozata foglaltatik benne, hogy miért nem fogadta el a képviselőházi elnökség tisztségét, ugyancsak nyilatkozata egy magas rangú katonatisztnék, hogy mi a zélete azokról a katonai brutalitásokról, melyekről az utóbbi időben annyit beszéltek érdekes közlemény a Vaszary Kolosról szólók, mert eddig egészen ismeretlen új adatokat tartalmaznak a primásról. — A pompásan kiállított lap tartalma egyéb tekintetben is érdekes és méltán köti le az olvasó figyelmét.

M. kir. államvasuti ügyek.

Tizenöt tonnas teherkocsik, a fiumei vonalon. A magyar királyi államvasutaknál legközelebb olyan fedett teherkocsikat foguak forgalomba helyezni, melyek az eddigi 10 tonna legnagyobb súly helyett 15 tonna súlyúak is képesek lesznek befogadni. A dunaparti teherpályaudvar állomás fönöksége megkereste a nagyobb fővárosi céceket, gyárakat és malmokat, hogy küldeményeiket ezentul ilyen 15 tonnas mennyiségekben adják föl egy-egy fuvarlevélben. hogy az új teherkocsik súlyképesége teljesen kihasználható legyen. A vasutigazgatóság egyuttal lépést tett aziránt is, hogy az új kocsikat milyen számban és milyen viszonylatokban lehetne forgalomba hozni célszerűen. A puhatoldozások eredménye az lett, hogy a 15 tonnas kocsikat egyelőre a kiviteli üzletnél és főleg a budapest-fiumei viszonylatban, továbbá a budapest-bécsi és a cseh-, morva-, osztrák-szláviai viszonylatokban lehet eredményesen forgalomba hozni.

A „Magyar hirlap” f. é. február hó 7-én megjelent 38 számában. A nagy nagyarástó cím alatt a debreczeni

üzletvezetőségétől a m. kir. államvasutak igazgatóságához állítólag német nyelven beérkezett két beadványt közöl olvasóival. Határozottan szijelentjük, hogy az állítólag német köveggel felterjesztett két beadvány fényleg magyar szöveggel érkezett be, miről bárki is igazgatóságunknál meggyőződhetik.

Osztrák-magyar-francia kötelek. Díjzabási pótlék életbeléptetése. A m. kir. államvasutak igazgatósága közhírré teszi, hogy az 1891. április hó 15-től fennálló III. rész 2- füzet díjzabáshoz megjelent az I. számú pótlék, mely f. év márczius hó 1-vel lép életbe.

Ezen díjzabási pótlék, melynek példányai a részes vasut igazgatóságoknál megszerezhetők, tartalmazza a fűdíjzabás helyesbítését és kiegészítését, új állomások felvételét, valamint liszt és őrlményekre díjtételeket.

Díjkezdmények vissztérítési beadványok helyes szerkesztése. A m. kir. államvasutak igazgatósága figyelmezteti a feleket, hogy a díj kedvezményekre és vissztérítésekre vonatkozó beadványok gyors elintézésére érdekében általuk beterjesztendő nagyobb mennyiségű szállítási okmányok oly jegyzék kíséretében küldessenek be, melyen az okmányok keltük, fel- és leadási állomások szerint rendezve vannak, a súly díjzabásszerűleg fölkeresve és a vissztérítendő összeg vámszerűleg kitüntetve van. Együttal az illető díjzabás, illetőleg a „Vasuti és közlekedési közlöny“ azon száma és kelte, melynek alapján a vonatkozó díj kedvezmény illetőleg vissztérítési kérelmet kérelmeztetik, is kitüntetendő; oly nagyobb mennyiségű okmányokkal felszerelt beadványok, melyek oly jegyzék nélkül érkeznek nem lesznek tárgyalhatók, és a feleknek vissza fognak küldetni. A magy. kir. államvasutak igazgatósága (C III. a ügyoszt.) a feleknek

a jegyzékekhez szükségelt nyomtatványokat (jegyzékek) díjlanul rendelkezésre fogja bocsátani, nem különben a jegyzékek szerkesztéséhez szükséges fölvilágosításokkal is készséggel fog szolgálni. Végül figyelmeztetjük a visszkéréső feleket, miszerint a szállítványozásból eredő vissztérítési kérelmeket, — a belföldi, — illetve magyar forgalomból származókat, — az osztrák- és külföldi forgalomból származóktól, mindenkorek különítve szerkeszték és nyújták be.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Möcs Zsigmond.

Hirdetések.

Walluschnig Antal Fiumében.

ki a Halász T. és társa kecskeméti híres és kitüntetett cognagyárának helybeli képviselője, elfogad megbízásokat nagyon mérsékelt árak mellett. — A fönnevezett gyár egy különös fajcognacot is gyárt, mely az influenza ellen sikerrel használható, mint az a Dr. Schwimmer Ernő budapesti egyetemi tanár, és kórházi főorvos által kiállított bizonyítványokból kitűnik.

„ADRIA“

Magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság

1892. február havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugoteuropai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rosz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Fiume	New-York	Gőzös	1892 február
	Hamburg, (Bremen, Amsterdam, Rotterdam)	„Sparta“	5—15
	Liverpool	„Kedar“ (Cunard Line)	5—15
	London	„Durbam“	5—15
	Bari, Messina, Catania, Malta, Bordeaux	„Tibor“	10—20
	Liverpool	„Marathon“	15—25
	London	„Narva“	15—25
	Hull, Newcastle o/T	„Hidalgo“	15—25
	Bárcelona, Valencia	„Jókai“	25
	Algier, Glasgow	„Adria“	19—29
	Tanger, Rouen	„Tisza“	19—29
	Leith	„B. Keményi“	19—29
New-Castle o/T	Triest, Fiume,	„Carola“	5—15
Barcelona	„	„Stefanie“	5—15
Bordeaux	„	„Szapáry“	10—20
Liverpool	„	„Tarifa“ (Cunard Line)	10—20
Hamburg, Amsterdam,	„	„Venezia“	15—25
London	„	„Wm. Bailey“	15—25
Hull, Newcastle o/T	„	„Palermo“	15—25
Glasgow, Malta, Catania,	„		
Messina Bari	„	„Baross“	19—29
Rouen	„	„Stefanio“	19—29
Rio de Janeiro, Santos	„	„Széchény“	19—29
Liverpool	„	„Palmyra“ (Cunard Line)	19—29

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegár intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1892. január hóban.

BATTARA P kö- és könyvnyomdája Fiumében.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15 SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel“

Vértisztító labdacsek.

ezelőtt általános labdacsek neve alatt ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsek háziszertül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rosz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok májbajok, kólika, vértalások, aranyér, bételtenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsekot egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. okt. 22-én.

Tekintetes Úr!

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacseiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akaratát volt, hogy az Ön labdacseai kezei közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban meghaltam olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra-méltó labdacseai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kniffe Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 3-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönemet mondok ezennel Önnek 60 éves agyném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vízkórásába, már életet is megunt, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacseiból s azoknak állandó használatát folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel
Weinzeittel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márczius 27-én.

Tekintetes Úr!

Alulírott ismetellen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacseiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsek értéke fellett és azok, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használatára Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel
Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacseiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacseinek köszönhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelttel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a Pserhofer J.-féle az „arany lírodalmi almához“ címzett gyógyszertárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt. 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 2 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

ezelőtt általános labdacsek neve alatt ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsek háziszertül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rosz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok májbajok, kólika, vértalások, aranyér, bételtenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsekot egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Amerikai közsvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden közsvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinczagy-bántalom, tagszagadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggadás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től Évek hosszú sora óta valamennyi hajnevelő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Steudei tanártól. Útes és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva, 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-től Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általános ismert kitűnő házi-szer susut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegeske ára 50 krajczár. 2 üveg bérmentve 1 forint 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rosz emésztés és mindennemű alstai bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Buttrich A. W.-től Kitűnő házi szer a rosz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalszam 1 üveg 50 krajczár. Ezen por szünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, éppen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 krajczár. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer gölyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csom. 1 fr.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben; netán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsekot követelményes csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. név-aláírással fekete színben és minden egyes doboz fedelén ugyanazon aláírással vörös színben van elátva.

5—12